

En ple Pirineu

per

Joan Sutrà Viñas

Medalla d'Argent
del Centre Excursionista de Catalunya

Les nombroses excursions fetes per aquest Pirineu, m'han dut no solament a conèixer bona part d'aquestes Muntanyes, i estudiar Obres d'Art, algunes totalment desconegudes però totes elles, de consideració, pel que representen per a l'estudi del nostre Art.

La llista que presentariem tal vegada, seria tan nombrosa com la de les bones Amistats que, al llarg dels anys, hem anat sembrant a un costat i altre del Pirineu...

L'ocasió és propícia per recordar, per exemple, com en el curs dels anys 31, 32 i 33, amb un bon amic figuerenc, en Norbert Parés, forem els «Pionniers» de l'esquí en aquesta Província, aprofitant molts diumenges i festes, per anar a Núria o a La Molina, passar la diada fent esquí...

De les meves descobertes artístiques, podria començar fent referència al bellíssim Frontal Romànic de SOLANLLONC, en ple Ripollès: estudi i Comunicacions referents a ferros forjats, de l'Església de BEUDA; del Monestir de Sant MIQUEL de CRUILLES, Imatges de Talla, romàniques i gòtiques, alguna d'elles actualment en diversos Museus i Col·leccions particulars, Documentació, Fotografies i Estudi de nombrosos Retaules, algun d'ells, desaparegut l'any 36, però qairebé tots recollits en el meu treball «Contribució al estudio de la Obra de un Pintor Renacentista» aparegut a «**ANALES del INSTITUTO DE ESTUDIOS GERUNDENSES**» Vol. XI anys 1956-57.

Per altra part cal assenyalar la meua coneixença i posterior estudi de les Pintures de FENOLLAR, i de LA CLUSA, prop de EL VOLO, de remarcable valor; la sèrie de fotografies i estudi dels Claustres d'ELNA, les Comunicacions i Conferències a PERPINYA amb l'estudi fet de la Taula de «LA TRINITAT» i analogies amb el nostre bellíssim Retaule de la VERGE de LA LLET de CANAPOST, actualment, al Museu Diocesà de Girona.

Ja no cal dir com podriem fer referència a tot el que concerneix a Sant Martí del CANIGO, Sant Miquel de CUIXA, Xalet dels CORTALETS i Pica del CANIGO...

Avui en aquestes ratlles, sols ens referim d'una part al retaule que enriqueix l'església de Santa Cecília de Molló i de les meves diverses visites a BEGET.

Santa CECILIA de MOLLO, 1.150 mts. d'alçària.

Quan l'any 1933, m'hi desplaçava per primera vegada, era per estudiar i fer alguna fotografia del gran Retaule que presidia l'Altar Major del temple, amb la finalitat de complaure a més del meu desig, el de l'eminent hispanista i excel·lent amic, el Professor Chandler Rathfon Post, de la Universitat de Harvard, dels Estats Units, per veure si podria incorporar aquell Retaule Major de Santa CECILIA, amb les Obres del pintor renaixentista que anava estudiant.

L'anagrama característic del pintor no el vaig trobar en cap lloc del Retaule, ni cap senyal en la part posterior del mateix, ni cap mena de referència en la Documentació de la Parròquia.

Ja finalida la Guerra dels anys 1936-39, i com «AGENTE DE RECUPERACION DEL PATRIMONIO ARTISTICO NACIONAL», i, ja recuperats bona part dels Tresors que es salvaren de la Voladura del Castell de SAN FERNANDO de la nostra Ciutat i fer-me càrrec dels Tresors Artístics de l'Església del CARME del Palau de PERALADA; de Can DESCLAS, a Darnius, Obres d'Art dels MUSEUS de BARCELONA, Pintures Murals, Imatges, Retaules; Castell de REQUESENS, Mines de LA VEJOL, gairebé llandant amb la frontera...

Ja en bona part normalitzada la situació d'aquesta Zona, vaig decidir desplaçar-me novament a MOLLO i a BEGET.

L'església de Santa CECILIA de MOLLO, totalment intacta. El Retaule Major, la Imatge Romànica i les Piles Baptismals, així com els interessants ferros forjats de la porta d'accés, intactes; el senyor rector que llavors hi havia i les altres autoritats del poble em demanaren que fes una demanda al govern de Madrid i donés compte de tot, remarcant es fes el necessari a fi d'evitar el perill que representava una esquerda que s'anava fent des de la base del campanar.

Pel que fa referència a BEGET, ni el bellíssim conjunt de l'Església, notable exemplar del romànic, ni la mundialment coneguda MAGESTAT romànica, havien sofert. Tot es trobava intacte, en perfecte estat de conservació, així com les Fonts Baptismals.

Fa poc temps m'he tornat desplaçar a MOLLO, i a BEGET. L'actual senyor rector de MOLLO, ja no era el que vaig conèixer quant poc temps després de la Lliberació, i, amb gran sorpresa meua, no va poder donar-me cap mena de detall del Retaule que hi havia, ni saber a quin Museu o bé on podria trobar-se actualment.

De les diverses Obres consultades per a procurar obtenir alguna notícia interessant referent a MOLLO, en el Vol. XVII, de la Col·lecció de MONASTERIOS E IGLESIAS del Nomenclator Històric de Francisco MONTSALVATGE i FOSAS, Olot, 1910, en les pàgs. 91 a 93, podem llegir les següents dades:

«Santa CECILIA de MOLLO. — Parroquia de la cabeza del término municipal de este nombre Obispado de Gerona, Arciprestazgo de Olot, y Condado de Besalú. Es uno de los ejemplares románicos más notables de la Comarca Pirenaica, llamando la atención su esbelta Torre de cuatro pisos, con elegantes ventanales y coro-

nada de almenas, es esbelta y elegante y su altar mayor, ostenta Tablas góticas de dos distintas épocas, de verdadero mérito artístico y arqueológico.

En los Goigs de la Santa se leen las siguientes estrofas:

«CANTAREM DEVOTAMENT
Vostres Goigs CECILIA SANTA
Puig de Déu Omnipotent
alcançareu gràcia tanta

.....
En lo Poble de MOLLO,
la vostra fama ressona
juntament amb sos veynats
tots vos tenen per Patrona
feu que en la última hora
tots tinguem una mort santa.

.....Visitem alegrement
les Relíquies de la Santa
puig de Déu Omnipotent
alcançareu gràcia tanta.

1362. Sancte CECILIA de MOLIONE. «Llibre vert» del Capítol de Gerona.

1315. Sante CECILIE de MOLIONE. Homenage prestado por MAGAULIN, Conde de Ampurias y Vizconde de BAS, a GUILLERMO Obispo de Gerona, por las Décimas de esta Parroquia, por ser feudo del Obispo de Gerona y de su Iglesia.

1167. Santæ CECILIÆ de MOION. Posesión del Monasterio de Santa María de RIPOLL. Según la Bula del Papa Alejandro III, a favor de este Monasterio. .

1144. Santæ CECILIÆ de MOION. Donación de esta Iglesia al Monasterio de Santa Maria de RIPOLL, por Berenguer, Obispo de GERONA.

1141. Santa CECILIÆ de MALLO, sive in Villa MULNARS. Donación del Conde de BARCELONA Berenguer de un importante Alodio, situado en dicha Parroquia, al Monasterio de Ripoll.

935. Ecclesia de MOLLIONE. Escritura de Cambio, entre EUVERADO y ey Obispo de Gerona WIGO, a quien el primero cedió esta Iglesia por la del FAR.

Fins aquí, les diferents dades, que ens ha estat possible recollir referents a l'Església de Santa CECILIA de MOLLO.